

DE NIEUWE KERK VAN ST. ANTONIUS ABT DOOR A. J. KROPHOLLER

DE parochie van St. Antonius Abt te Oud-Delfshaven heeft tot Kerstmis 1918 gebruik gemaakt van de omstreeks het jaar 1863 gebouwde kerk in de Havenstraat, die thans, ontdaan van zijn overbodig geworden klokketoren en na in andere handen te zijn overgegaan, voor profane doeleinden in gebruik is.

Reeds in de eerste jaren van zijn pastoraat zag de in 1909 benoemde pastoor F. C. van Beukering uit naar de mogelijkheid der stichting van een nieuwe kerk en mocht ondergeteekende de onderhandelingen voeren met de Gemeente en diverse particulieren voor den aankoop van een terrein groot $\pm 5000 M^2$ benoodigd voor eene nieuwe kerk met diverse bijbehorende gebouwen als: pastorie, scholen enz.

Hier werd in 1918 aanvankelijk een hulpkerk met pastorie gebouwd, die met Kerstmis van dat jaar in gebruik werd genomen. Omstreeks vijf jaar later werden plannen opge maakt voor den bouw van twee groote scholen, die eenige jaren later werden voltooid en reeds in de oorlogsjaren dacht de ondernemende pastoor over de stichting eener blijvende kerk, waarvoor ettelijke verschillende bouwplannen werden opgezet. De uitvoering hiervan zou echter eerst in 1929 worden ondernomen, na rijpelijke bestudeering van alle vraagstukken, welke het weder-herstel van oude traditie betroffen ten opzichte van de kerkdiensten en dientengevolge van de inrichting van het kerkgebouw daarvoor. Van de naspeuring en weder-invoering der goede gebruiken dien aangaande is een levenswerk gemaakt door pastoor Van Beukering, van wien L. J. Rogier in de Maasbode d.d. 26 Oct. 1930 in een belangwekkend artikel over „het 200-jarig bestaan der parochie van St. Antonius Abt te Delfshaven” schrijft:

„Encyclopaedie van liturgische kennis – gebaseerd op levenslange historiestudie en twintig jaren experimenteerende practijk, is de tegenwoordige pastoor van Delfshaven

de gevierde conferencier op liturgische congressen geworden, wien men het alleen maar kwalijk neemt, dat hij niet reeds lang dat handboek voor de practijk van den eere-dienst heeft geschreven, waarvan hij de hoofdstukken achtereenvolgens zoo klaar en vol fijnen humor heeft behandeld. Zoovelen, die boeken schrijven of lezingen houden, hebben hem geraadpleegd en – gevraagd of ongevraagd – geplunderd, dat het niet te benaderen is, hoeveel er van zijn opbouwend werk al literatuur en practijk geworden is.”

Den 8sten Mei 1928 werd de uitvoering van het nieuwe kerkgebouw opgedragen aan den aannemer J. Windt te Voorburg, die het werk, in alle deelen goed verzorgd, in het voorjaar van 1930 opleverde. Op Palmzondag werd het gebouw door Z. D. H. den bisschop van Haarlem geconsecreerd. Enkele bijzonderheden over den bouwtrant mogen hier volgen.

De plattegrond van de kerk is in den vorm van een St. Antoniuskruis, dat overeenkomt met dien van onze hoofdletter T. De kerkschepen zijn overdekt met zichtbare houten bekappingen; het presbyterium met een vlakke balkenzoldering, rustende op twee moerbalken, zwaar 60 × 80 cM., alles van zeer dik hout dus.

De muren van binnen zijn gemetseld van witte kalkzandsteen met lambrizeeringen van crème halfmat geglaazuurde baksteen.

Eigenaardig in deze kerk is de vorm van het presbyterium, dat onder het hoogste punt van de kerk ligt en geheel voor den liturgischen dienst, zooals die in deze kerk wordt gehouden, is ingericht.

Achter het presbyterium worden aan den muur nog schilderingen aangebracht door den Belgischen kunstenaar Servaes. In het midden de H. Drieëenheid, rechts de H. Familie en links een tryptiek, voorstellende den H. Antonius Abt. Ter linkerzijde van het presbyterium vindt men nog een beeldhouwwerk door dr. J. Mendes da Costa, voorstellende den pelikaan, welke zich de borst openpikt en met zijn bloed zijn jongen voedt: een oude voorstelling van de christelijke liefde.

In het kerkschip zijn verschillende beelden aangebracht

4. DE KERK VAN DEN H. ANTONIUS ABT. INTERIEUR.

in terra cotta gebakken naar modellen door L. Zijl. Ook vindt men er een midden achter in het presbyterium, voorstellende den H. Antonius Abt, patroon der kerk.

In den voorgevel ziet men nog een rond raam door pater Van der Mey O.S.B. ,voorstellende het laatste oordeel en van denzelfden kunstenaar een tweetal houten beelden aan den kant van het presbyterium, voorstellende de H. Maagd en St. Jozef. Aan de buitenzijde van het gebouw zullen boven de ingangen nog voorstellingen in tegelwerk worden geplaatst. Midden op den toren vindt men de spreuk van Guido Gezelle: „Wij moeten gloriëeren in 't Kruis des Heeren”, een spreuk, die ook op de voorzijde van de hulpkerk was aangebracht.

Nog is het geheel niet afgebouwd; achter de kerk is thans weer een bewaarschool in aanbouw.

Moge het den ijverigen pastoor Van Beukering gegeven zijn, nog langen tijd te kunnen arbeiden tot zegen van de Delfshavensche parochie!